
Конференция на министрите по въпросите на медиите и информационното общество, организирана от Съвета на Европа на 7 и 8 ноември 2013 г. в Белград, Сърбия

Министрите на държавите участници в министерската конференция на Съвета на Европа, посветена на медиите и информационното общество, състояла се в Белград, Сърбия, на 7 и 8 ноември 2013 г., приемат следната резолюция:

» Медиите постоянно се развиват и обществото наблюдава нови форми на медии и себеизразяване, които пораждаят съответно и нови възможности за творчество, иновативност и разпространение. Докато медиите в цифровата епоха осигуряват неподозирани досега възможности, разгръщането на новите медийни форми неизбежно разрушава традиционните медии.

» Ангажирани сме със създаването на необходимите условия за запазване на основната роля на медиите в демократичното общество и в цифровата епоха. Предоставянето на информация, поддържането на обществените дебати, повишаването на прозрачността и отговорността по отношение на обществените дела и други проблеми от обществен интерес или важност – тези функции на „обществен пазител“ – обосновават специалното положение и защитата на медиите в плуралистичните и демократични общества.

» Препоръката на Комитета на министрите относно ново понятие за медиите урежда критерии, чрез които те могат да се дефинират и предлага ръководни насоки за степенуван и диференциран регулативен подход в съответствие с нормите на Съвета на Европа. С помощта на този акт може да бъде разбрано функционирането на медиите както онлайн, така и в реална среда, за да се запази и развива и по-нататък традиционната им роля в цифровата епоха.

» Загрижени сме, че плурализмът и разнообразието на медиите могат да бъдат застрашени от прекомерна концентрация на национално и международно равнище и от намеса на държавата. Рисковете, свързани с медийните концентрации, нарастват много по-интензивно в цифровата епоха както в Европа, така и извън нея. Достъпът до различна информация и съдържание също е застрашен поради появата на нови онлайн участници и т.нар. „пазачи на достъпа до информация“ (gatekeepers), които се възползват от господстващото си национално и глобално положение.

» Смятаме, че е важно още повече да укрепим ефективното саморегулиране на медиите като предпоставка за свободата и независимостта им. Регулирането, включващо по-леката форма на съвместно регулиране или „регулирано“ саморегулиране, трябва да съответства на изискванията на чл.10 от Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и на нормите, които произтичат от съответната практика на Европейския съд за правата на човека (ЕСПЧ).

» Навлезли сме в нова фаза на цифровата конвергенция. Свързаната телевизия и други свързани устройства водят до нови форми на разпространение и контрол върху съдържанието. Това може да окаже влияние върху разнообразието на съдържанието и

върху избора на потребителите или да доведе до фрагментиране в резултат на различни платформи, които не са оперативно съвместими. Също така поражда загриженост относно защитата на децата. Постоянното развитие и конвергенцията на технологиите поставя и нови предизвикателства по отношение на събирането и обработването на лични данни и изработването на персонални характеристики (профили) на потребителите, независимо от пола.

» Смятаме, че заедно с редакционната независимост професионалната журналистика е от решаващо значение за постигането на целите от медиите. Положението на журналистите, които все повече работят в рискови условия и като нещатни специалисти, заедно с появата на нови форми на онлайн журналистика, както и на форми на определяната понякога като „журналистика на гражданите“, изискват иновативни начини за насърчаване на етичните норми, като същевременно се защитава свободата на изразяване и информация и тя се балансира с правото на личен живот.

» Признаваме, че защитата на журналистическите източници на информация като условие за развитието на разследващата журналистика е от важно значение в цифровата епоха, като се има предвид, че е нужно медиите да проверяват автентичността на съдържанието, получено от множество източници, без да бъдат излагани на риска от проследяване и репресии.

» Запазването на основната роля на медиите в цифровата епоха оправдава заедно с търговските медии да бъде оказана още по-голяма подкрепа на, от една страна, добре осигурени финансово, устойчиви, независими, предоставящи висококачествено и етично съдържание обществени медии, които разпространяват изключително по характера си съдържание чрез всички услуги и платформи и от друга, на нестопански медии на общностите, способни да откликнат на специфичните нужди на различните общности и ангажирани с интегративни и межкултурни практики.

10. С оглед на изложеното приканваме Съвета на Европа:

- (i) да проучи внимателно състоянието на медийните концентрации, прозрачността на медийната собственост и регулиране и тяхното въздействие върху плурализма и разнообразието на медиите и да обсъди необходимостта от актуализиране на европейските норми в това отношение в цифровата епоха;
- (ii) да насърчава развитието на истински независими медии в Европа, основаващи се на ефективно саморегулиране;
- (iii) да предложи мерки за опазване и засилване на функцията на обществен пазител на медиите, като създава подходяща правна среда за утвърждаването на жизнеспособна разследваща журналистика и критично отношение към всички дела от обществен интерес;
- (iv) да проучи какви са начините за ефективно насърчаване на професионалната и етична журналистика, като взема съответно предвид широкия кръг и брой на участниците в цифровата епоха;
- (v) внимателно да обсъди в светлината на нормите на Съвета на Европа относно плурализма и разнообразието на медийното съдържание въпросите, отнасящи се до цифровата конвергенция, свързаната телевизия и други нови обвързаности за доставяне на медийно съдържание и в този контекст да изследва ролята на услугите на обществените медии и медиите на общностите.